คู่มือ
แผนเผชิญเหตุศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

จัดทำโดย

ฝ่ายอำนวยการ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

คำนำ

แผนเผชิญเหตุความปลอดภัยในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ประจำปี ๒๕๖๘ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเมื่อเผชิญเหตุความไม่ปลอดภัย เป็นการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเจ้าหน้าที่และผู้ใช้บริการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ จากสภาพแวดล้อม เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ และการร่วมกิจกรรมสำคัญ อุบัติภัย เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ธรณีพิบัติภัย ในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนเผชิญเหตุความปลอดภัยของศูนย์ศึกษาพัฒนาชุมชนนครราชสีมา เล่มนี้ จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ขอบคุณคณะทำงาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้การจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัยในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา
พฤษภาคม ๒๕๖๘

รายชื่อผู้ที่สามารถให้ ความดูแลช่วยเหลือ และผู้ประสานงาน
กรณีเกิดเหตุตามมาตรการรักษาความปลอดภัย ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์
๑	นางอรุณรัตน์ ชิงชนะ	ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา	๐๖-๕๗๒๙-๔๒๑๗
๒	นางสาวบุษราภรณ์ แก้วยงกฎ	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ	๐๘-๑๐๖๙-๘๒๓๔
๓.	นายเมธาสิทธิ์ สิริจันทร์ชื่น	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	๐๖-๕๐๙๕-๒๕๕๕
๔.	นางสาวศิรินุช ศิริสุริยะ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	๐๘-๑๑๘๖-๕๕๘๘
๕.	นางกรกมล ขำเดช	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	๐๘-๙๕๖๙-๗๑๐๔
๖.	นางสาวกาญจนา เชิดสูงเนิน	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	๐๙-๕๖๐๕-๔๒๘๓
๗.	สิบตำรวจโทสุริยา บุญเรือง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	๐๙-๑๘๓๑-๑๖๒๒
๘.	นางสาวกรชนก ปัดเกษม	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ	๐๖-๒๒๕๐-๒๔๒๘
๙.	นางสาวนาตยา พรหมบุตร	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	๐๙-๔๓๘๙-๐๑๑๐
๑๐.	นางวรรณมณี กลมนอก	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	๐๘-๗๙๐๙-๗๒๘๓
๑๑.	นางสาวปริยาภรณ์ กิ่งโพธิ์	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน	๐๘-๑๐๖๙-๔๙๔๓
๑๒.	นางสาววิไลพร ฤทธิยูง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ	๐๖-๕๖๑๖-๖๔๙๖
๑๓.	นายเกริกเกียรติ นันตะบุตร	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	๐๙-๒๔๙๐-๙๙๙๐
๑๓.	นายพุทธิรัช เหมรา	วิศวกรโยธา	๐๖-๓๖๑๙-๓๕๗๘
๑๔.	นางสาวเมธยา ขะจวง	นักทรัพยากรบุคคล	๐๘-๑๔๔๕-๙๖๖๙
๑๕.	นางสาวพัทธ์ธิดา บุญญานุสนธิ์	นักทรัพยากรบุคคล	๐๘-๕๘๕๔-๒๙๑๔
๑๖.	นายเจษฎา รักษาภักดี	นักประชาสัมพันธ์	๐๖-๒๕๖๑-๔๙๙๐
๑๗.	นายบุญส่ง คืนสันเทียะ	พนักงานขับรถยนต์	๐๙-๘๑๑๗-๖๕๓๘
๑๘.	นายนิรันต์ แกรงกระโทก	พนักงานรักษาความปลอดภัย	๐๙-๓๔๘๓-๗๘๘๗
๑๙.	นายสมชาย ลากูด	พนักงานทั่วไป	๐๘-๑๐๖๖-๗๖๖๔
๒๐.	นายวิเชียร เทพเสนา	คนสวน	๐๙-๕๖๑๓-๐๓๒๓
๒๑.	นางวิถี เทพเสนา	พนักงานทำความสะอาด	๐๙-๓๓๖๕-๕๔๘๙
๒๒.	นางจตุพร แกรงกระโทก	พนักงานทำความสะอาด	๐๙-๖๖๖๔-๓๖๒๗
๒๓.	นางสาวละเอียด สังฆรัตน์	พนักงานสถานที่	๐๙-๘๐๙๖-๖๒๗๓
๒๔.	นายพฤทธ์ จินตนกูล	พนักงานรักษาความปลอดภัย	๐๖-๕๙๖๓-๙๑๐๖
๒๕.	นายทนง ดวงกระโทก	เอกชนดำเนินงาน โคก หนอง นา	๐๙-๓๗๓๘-๕๓๑๔
๒๖.	นายพูน ดวดกระโทก	พนักงานทั่วไป	๐๘-๐๘๖๗-๑๘๕๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
รายชื่อผู้ที่สามารถให้การดูแลช่วยเหลือ และผู้ประสานงาน กรณีเกิดเหตุตามมาตรการรักษาความปลอดภัย	ข
สารบัญ	ค
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา	๑
๑. เหตุผลความเป็นมา	
๒. บริบทพื้นที่ของศูนย์ฯ	
๓. อัตรากำลังและโครงสร้างบุคลากร	
๔. ข้อมูลการให้บริการ	
๕. อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	
๖. พื้นที่ให้บริการ	
๗. ป้ายบอกเส้นทางอาคารสถานที่	
๘. ฐานการเรียนรู้	
ส่วนที่ ๒ แผนเสริมสร้างความปลอดภัย และเผชิญเหตุ	๑๒
ภาคผนวก	๒๗
คำสั่ง	
แบบติดตามประเมินผล	

ส่วนที่ ๑
ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

****

๑. เหตุผลความเป็นมา

ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ ได้มีการปรับเปลี่ยนศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่ ๑๑ เป็น “ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา “ เป็นหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง สถาบันการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย มีบทบาทภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการดำเนินงาน ตามนโยบายและยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยและพัฒนา พัฒนาหลักสูตรและพัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาชุมชนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ให้บริการด้านวิชาการ ให้คำปรึกษา สนับสนุนให้เกิดการจัดการความรู้ในงานพัฒนาชุมชน พัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้เพื่อส่งเสริม และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาชุมชน มีพื้นที่เขตบริการในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ จำนวน ๕ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดมหาสารคาม นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ปัจจุบันมีพื้นที่ จำนวน ๙๐ ไร่ ๒ งาน ได้มีการพัฒนาให้เป็นศูนย์การเรียนรู้พื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ประยุกต์สู่ โคก หนอง นา โมเดล ในส่วนของสภาพพื้นที่ อาคารฝึกอบรม หอพัก ได้มีการพัฒนาปรับปรุงให้มีความพร้อมในการฝึกอบรม/เรียนรู้ พร้อมทั้งมีห้องสมุดเพื่อสืบค้นหาความรู้ให้แก่ผู้สนใจ มีห้องนิทรรศการ มีฐานการเรียนรู้นอกห้องเรียน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และที่สำคัญในการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกให้เป็นแปลงสาธิต ทดลอง ฝึกปฏิบัติ และสร้างสวัสดิการให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน โดยการปลูกพืชหลากหลายชนิดป่าสามอย่างประโยชน์ ๔ อย่าง และพันธุ์พืช ๕ ระดับ เช่น กล้วย ไผ่หลากหลายสายพันธุ์ ชะอม ตะไคร้ แค มะเขือ มะเขือพวง พริก มะม่วง มะนาว ข่า กระชาย ใบมะกรูด และ พืชผักสวนครัว เป็นต้น เป็นการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ ของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมาอย่างคุ้มค่า และประโยชน์สูงสุด

๒. บริบทพื้นที่ของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

ความเป็นมาของพื้นที่

เดิม ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา คือ ศูนย์โครงการสารภี ซึ่งเริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๘ บนพื้นที่ ๙๒ ไร่ ๓ งาน ณ ตำบลสารภี อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ในสมัยนั้น

ต่อมาอำเภอโชคชัย ได้แบ่งการปกครองออกเป็นอำเภอหนองบุนนาก และเปลี่ยนเป็นอำเภอหนองบุญมาก ในปัจจุบัน โครงการสารภีในสมัยนั้น มีภารกิจในการฝึกอบรม สนับสนุนประชาชนในพื้นที่โครงการด้านเกษตรกรรม หัตถกรรม อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งบริษัทเชลล์แห่งประเทศไทยให้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ

ปี ๒๕๔๐ กรมการพัฒนาชุมชน ได้จัดระบบบริหารภายในกรมฯ ขึ้นใหม่ตามพระราชกฤษฎีกาการบริหารราชการกรมการพัฒนาชุมชน โดยจัดพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตขึ้นใหม่ จากเดิม ๙ เขต เป็น ๑๒ เขต เพื่อให้สอดคล้องกับการแบ่งเขตการตรวจราชการของกระทรวงมหาดไทย อาคารและพื้นที่ของศูนย์โครงการสารภีจึงถูกปรับเปลี่ยนเป็นศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่ ๑๑ จังหวัดนครราชสีมา ภารกิจของศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่ ๑๑

ในขณะนั้น มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ติดตามสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจำนวน ๖ จังหวัดได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ มหาสารคาม และ ศรีสะเกษ

ปี ๒๕๕๒ กรมการพัฒนาชุมชน ได้จัดการแบ่งส่วนการบริหารราชการภายในกรมฯ อีกครั้งหนึ่ง ตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวง มหาดไทย มีผลบังคับเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ กำหนดให้มีศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนขึ้นมาแทนศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสถาบันการพัฒนาชุมชน จึงเป็นที่มาของ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ในปัจจุบันมีบทบาทหน้าที่ ศึกษาวิจัยงานพัฒนาชุมชน การฝึกอบรม และให้บริการด้านการฝึกอบรม และงานอื่น ๆ ตามที่กรมฯ กำหนด

ปี ๒๕๖๗ กรมการพัฒนาชุมชนได้มีคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่ ๒๔๒๑/๒๕๖๗ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งการจัดโครงสร้างส่วนราชการและ การแบ่งงานภายในกรมการพัฒนาชุมชน ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ แบ่งโครงสร้างภายในสถาบันการพัฒนาชุมชน ออกเป็น ๖ กลุ่มงาน ๑๑ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ๑ ฝ่าย และคำสั่งฯ ที่ ๒๔๒๒/๒๕๖๗ เรื่อง การจัดตั้ง “ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน” ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ จัดตั้งส่วนราชการภายในเพิ่มเติม ระดับกอง ชื่อ “ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน” ชื่อย่อ “ศพช” รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน โดยแบ่งโครงสร้างภายใน ออกเป็น ๓ กลุ่มงาน ๑ ฝ่าย

การบริหารราชการภายในของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา อัตรากำลัง ๒๖ คน ข้าราชการ ๑๒ คน พนักงานราชการ ๕ คน จ้างเหมาเอกชนดำเนินงาน ๑๐ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘) มีหน้าที่รับผิดชอบงานวิจัยและพัฒนาเฉพาะพื้นที่และบริการให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาชุมชน งานฝึกอบรมและบริหารงานฝึกอบรมที่เหมาะสมเฉพาะพื้นที่ งานสนับสนุนการจัดการความรู้ งานพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ เฉพาะด้านการพัฒนาชุมชน และได้จัดการบริหารราชการออกเป็น ๓ กลุ่ม ๑ ฝ่าย ได้แก่

กลุ่มงานบริการทางวิชาการ รับผิดชอบเกี่ยวกับ งานฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ งานสนับสนุนพัฒนาศักยภาพประชาชน ผู้นำชุมชน กลุ่ม องค์การชุมชน เครือข่ายองค์การชุมชน และชุมชน งานเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ งานส่งเสริมการเรียนรู้สาธารณะ งานผลิตสื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ด้านการพัฒนาชุมชน งานให้บริการทางวิชาการ และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ รับผิดชอบเกี่ยวกับ งานประสานแผนและยุทธศาสตร์ งานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงพื้นที่ งานวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้สาธารณะ งานสนับสนุนการจัดการความรู้ งานพัฒนาความเป็นเลิศเฉพาะทาง เฉพาะพื้นที่ งานศูนย์สารภี และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มงานตรวจราชการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ งานติดตาม และตรวจราชการ งานตรวจสอบข้อเท็จจริง สืบสวนสอบสวนเชิงพื้นที่ งานให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ สร้างความรู้ความเข้าใจ นโยบายและภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนและที่กรมการพัฒนาชุมชนได้รับมอบหมาย และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

ฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ งานอำนวยการและบริหารทั่วไป งานจัดซื้อจัดจ้าง และบริหารพัสดุ งานอาคารสถานที่และยานพาหนะ และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

ที่ตั้งและขอบเขตที่ดิน

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๔ หมู่ที่ ๒ บ้านหนองจาน ตำบลแหลมทอง อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา บนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒๔ สายโชคชัย – เดชอุดม ที่ตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา ประมาณ ๕๑ กิโลเมตร อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอหนองบุญมาก ประมาณ ๗.๗ กิโลเมตร ที่ดินของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา เป็นที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขที่ นม ๒๔๕๕ จำนวน ๙๐ ไร่ ๒ งาน ๓๑.๐๐ ตารางวา มีรั้วรอบบริเวณที่ตั้ง

ทิศเหนือ ติดต่อกับบ้านหนองจาน หมู่ที่ ๒ ตำบลแหลมทอง อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับโรงเรียนบ้านหนองหัวแรต

ทิศใต้ ติดต่อกับ ถนนโชคชัย - เดชอุดม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับสหกรณ์การเกษตรหมองบุญมาก จำกัด

สภาพทั่วไปของพื้นที่

จากผลการวิเคราะห์สภาพดินของสถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา พบว่า เป็นกลุ่มชุดดินที่ ๒๙ ชุดดินปากช่อง เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนแดงเข้ม ดินล่างเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลปนแดงเข้ม สีแดง อาจพบก้อนเหล็กและแมงกานีสสะสมใน ดินล่าง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH ๖.๐-๗.๐) ในดินบนและเป็นกรดจัดมากถึงเป็น กรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕) ในดินล่าง ดังตาราง

ความลึก	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอคอน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
๐-๒๕	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
๒๕-๕๐	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
๕๐-๑๐๐	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ : ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในฤดูเพาะปลูก

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ : ควรใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมัก เพื่อทำให้ดินมีสมบัติทางกายภาพที่ดีขึ้นและเพิ่มแร่ธาตุที่มีประโยชน์ให้แก่พืช

แผนผังภายในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

๓. อัตรากำลังและโครงสร้างบุคลากร

๔. การให้บริการ

กิจกรรม Knowledge Capturing (เทคนิคการถอดองค์ความรู้) ผ่านระบบออนไลน์ facebook live ศพช.นครราชสีมา

ให้บริการสถานที่ในการอบรมคณะกรรมการเลือกตั้ง

ให้บริการสถานที่ในการอบรมหมอดินอาสา

อบรมหลักสูตรเสริมสมรรถนะพัฒนาการอำเภอ ปี ๒๕๖๘

บริการทางวิชาการกับคณะศึกษาดูงานจากผู้นำชุมชน จังหวัดบึงกาฬ

บริการทางวิชาการกับคณะศึกษาดูงานจากผู้นำชุมชน จังหวัดกาฬสินธุ์

กิจกรรม เสริมสร้างสมรรถนะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (ครู ข)

อบรมแกนนำขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ปี ๒๕๖๘

หลักสูตรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้แทนภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพกลไกผู้ขับเคลื่อนศูนย์จัดการกองทุนชุมชน (ภูมิภาค) ประจำปี ๒๕๖๘

การขับเคลื่อนงานด้วยจิตวิญญาณแห่งนักพัฒนาชุมชนยุคดิจิทัล ประจำปี ๒๕๖๘

ประชุมเชิงปฏิบัติการตรวจติดตาม และถอดองค์ความรู้การตรวจราชการในมุมมองผู้นำการพัฒนา ประจำปี ๒๕๖๘

๕. อาคารและสิ่งปลูกสร้าง

อาคารอำนวยการ

หอประชุมมหานครชัยบุรินทร์

โรงอาหารสุพรรณิการ์

เรือนพักสาธร

เรือนพักสารภี

ห้องสมุด/กองทุนเมล็ด

ห้องประชุมสารภี ๒

ห้องประชุมสารภี ๓

ห้องประชุมสารภี ๔

บ้านพักผู้อำนวยการ

โดมชุมชนสัมพันธ์

บ้านพักข้าราชการ

บ้านพักข้าราชการ

เรือนรับรอง

ห้องน้ำชาย – หญิง

โรงประกอบอาหาร

๖. พื้นที่ให้บริการ

๗. ป้ายบอกเส้นทางอาคารสถานที่

๘. ฐานการเรียนรู้

ฐานคนมีน้ำยา

ฐานคนรักษ์สุขภาพ

ฐานคนรักษ์แม่ธรณี (ปุ๋ยน้ำ/ปุ๋ยแห้ง

ฐานคนเอาถ่าน

ฐานคนรักษ์ป่า

ฐานคนรักษ์แม่โพสพ (คันนาทองคำ

ฐานคนหัวเห็ด

ฐานคนมีไฟ

ฐานคนรักษ์น้ำ (จูลินทรีบอล)

ส่วนที่ ๒

แผนเสริมสร้างความปลอดภัย และเผชิญเหตุ

๑. นโยบายและการวางแผนการรักษาความปลอดภัย การดูแลช่วยเหลือ

ผู้รับบริการ คือ หัวใจในการบริการความตระหนักในความสำคัญ และเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วน ที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องร่วมกันหาแนวทางที่เป็นรูปธรรม ในการดูแลช่วยเหลือเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นไปตามหลักสูตร มีทักษะชีวิตที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัยท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม อุบัติเหตุ และอุบัติภัย ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับบริการ ดังนั้นศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ซึ่งมีภารกิจและความรับผิดชอบในการให้บริการอาคารสถานที่ในการฝึกอบรมประชาชน ต้องดำเนินการอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ

๑) เป้าประสงค์

(๑) เพื่อให้มีรูปแบบแนวทางการรักษาความปลอดภัยของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติภัย โดยอาศัยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ภายใต้หลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และยึดประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการเป็นสำคัญ

(๒) เพื่อสร้างความเข้มแข็งระบบการรักษาความปลอดภัยของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ให้มีความพร้อม สามารถป้องกัน และแก้ไขสถานการณ์ปัญหาของผู้รับบริการ ทั้งด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย ที่จะเกิดขึ้นกับผู้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) เพื่อให้ผู้รับบริการทุกคนได้รับการปกป้อง การดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองความปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ โดยผู้รับบริการจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด อย่างปลอดภัยและมีความสุข

(๔) เพื่อสร้างความตระหนักในการรักษาความปลอดภัยของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ที่รับผิดชอบ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

๒) เป้าหมาย

(๑) ผู้รับบริการทุกคนในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ได้รับการคุ้มครองดูแลความปลอดภัย

(๒) ผู้บริหารศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ข้าราชการ ลูกจ้าง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีแนวทางในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยของผู้รับบริการ

(๓) เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ผู้รับบริการ

๓) ยุทธศาสตร์

(๑) ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา จัดระบบการรักษาความปลอดภัยของผู้รับบริการ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยของผู้รับบริการของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา สถาบันการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

(๓) มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน

๒. การวางแผนรักษาความปลอดภัยของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

แนวทางการวางแผนการรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้รับบริการ เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเครือข่าย โดยร่วมกันวางแผนป้องกัน แก้ไข ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน จึงจำเป็นต้องมีมาตรการ และกิจกรรมเพื่อให้รับประโยชน์สูงสุด

ขั้นตอน	ภารกิจ
๑. ศึกษาสภาพทั่วไป	ศึกษาสภาพทั่วไปของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ความเข้มแข็งของเครือข่ายเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยจากสภาพแวดล้อม และภัยอื่น ๆ
๒. กำหนดมาตรการหลัก	กำหนดมาตรการหลักเพื่อป้องกัน และ/หรือ แก้ไข
๓. กำหนดมาตรการเสริม	กำหนดมาตรการเสริมให้เหมาะสมกับความเชื่อ วัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น และสภาพความเสี่ยงของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา
๔. กำหนดกิจกรรม	กำหนดกิจกรรมสนับสนุนมาตรการหลักและมาตรการเสริม
๕. กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้

๓. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัย

ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ๑. อุบัติเหตุจากอาคารฝึกอบรมอาคารประกอบ	๑.ตรวจสอบโครงสร้างและส่วนประกอบอาคารอย่างสม่ำเสมอ ๒.แต่งตั้งบุคลากรในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ ๓.สร้างความตระหนักและให้ความรู้การรักษาความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่และบุคคลากรของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ๔.จัดทำป้ายข้อควรระวังด้านความปลอดภัยในจุดอันตราย ๕.ซ่อมแซมส่วนประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย ๖.จัดให้มีแผนการป้องกันและการเคลื่อนย้ายกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน	๑.ผู้บริหารศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ๒.เจ้าหน้าที่ บุคลากรที่รับผิดชอบ ๓.พนักงานจ้างเอกชน
๒. อุบัติเหตุจากบริเวณศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา	๑.แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เวรประจำวันคอยควบคุม กำกับ ติดตามดูแลการรักษาความปลอดภัยตลอดทั้งวัน ๒.จัดให้มีผู้รับผิดชอบปฐมพยาบาลเบื้องต้น และนำส่งสถานพยาบาล ๓.หลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปีนต้นไม้ ๔.จัดให้มีเจ้าหน้าที่ตัดแต่งกิ่งไม้ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยเสมอ ๕.จัดให้ป้ายคำเตือนเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ ๖.จัดให้มีความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ในกรณีที่พบวัตถุ สิ่งแปลกปลอม ซึ่งอาจเป็นวัตถุระเบิดหรือวัตถุอันตราย	๑.ผู้บริหารศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ๒.เจ้าหน้าที่ บุคลากรที่รับผิดชอบ ๓.พนักงานจ้างเอกชน
๓. อุบัติเหตุจากบริเวณอาคารสถานที่	๑ . ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง ๒.จัดให้มีการบำรุงดูแลรักษาความสะอาดโดยรอบสม่ำเสมอ ๓.จัดให้มีถังขยะแยะประเภทเพื่อสะดวกในการจัดเก็บและทำลาย ๔.หลีกเลี่ยงการจัดซื้ออุปกรณ์กีฬาที่อาจ ก่อให้เกิดอันตรายได้ง่าย	๑.ผู้บริหารศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ๒.เจ้าหน้าที่ บุคลากรที่รับผิดชอบ ๓.พนักงานจ้างเอกชน
๔. อุบัติเหตุจากสภาพแวดล้อมของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน	๑.มีการสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลภาวะในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา เพื่อหาแนวทางแก้ไข ๒.แต่งตั้งคณะกรรมการ โดยใช้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไข ๓.ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๔.จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมให้กับบุคลากรในศูนย์ศึกษาและชุมชน	๑.ผู้บริหารศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ๒.เจ้าหน้าที่ บุคลากรที่รับผิดชอบ ๓.พนักงานจ้างเอกชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๕. อุบัติเหตุจากเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ	๑.ตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อนใช้ทุกครั้ง ๒.ห้ามใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ชำรุด ๓.แนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้อย่างถูกวิธีตามประเภทของอุปกรณ์ ๔.จัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ในที่เก็บทุกครั้งอย่างเป็นระเบียบปลอดภัย ๕.กำกับ ดูแลในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ให้ถูกต้องเหมาะกับประเภทกิจกรรม	๑.ผู้บริหารศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ๒.เจ้าหน้าที่ บุคลากรที่รับผิดชอบ ๓.พนักงานจ้างเอกชน
๖. อุบัติเหตุจากการนำผู้ใช้บริการร่วมกิจกรรมสำคัญ	๑. หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ๒.จัดระบบดูแลความปลอดภัยอย่างใกล้ชิด ๓.ให้ความรู้ผู้รับบริการในการร่วมกิจกรรมอย่างปลอดภัยทุกครั้ง ๔.จัดเจ้าหน้าที่คอยควบคุม ดูแลให้อยู่ในระเบียบทุกครั้ง ๕.ตรวจดูความเหมาะสมของสถานที่ที่ปลอดภัย ๖.ประสานงานเจ้าหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัยท้องถนน ๗.จัดเตรียมหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นทุกครั้ง ๘.หากมีการใช้พาหนะรถยนต์ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย	๑.ผู้บริหารศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ๒.เจ้าหน้าที่ บุคลากรที่รับผิดชอบ ๓.พนักงานจ้างเอกชน
ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติภัย ๑. อัคคีภัย	๑.แต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบตรวจสอบอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ๒.ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และบุคคลากรในศูนย์ฯ เกี่ยวกับการดับไฟ หนีไฟ ๓.จัดให้มีเจ้าหน้าที่อยู่เวรรักษาสถานที่ราชการอย่างเคร่งครัด ๔.วางแผนรับสถานการณ์ไว้ล่วงหน้า ๕.จัดแหล่งข้อมูลที่สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือไว้ล่วงหน้า ๖.ขจัดสิ่งรกรุงรังในบริเวณศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา อาคารและห้องต่าง ๆ ๗.รายงานต้นสังกัดทันที	๑.ผู้บริหารศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ๒.เจ้าหน้าที่ บุคลากรที่รับผิดชอบ ๓.พนักงานจ้างเอกชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๒. วาตภัย	๑.ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนแก่เจ้าหน้าที่และบุคคลากรให้พ้นจากอันตราย ๒.จัดให้มีการอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการ ๓.ตรวจสอบสภาพอาคารต่าง ๆอย่างสม่ำเสมอ ๔.ตัดแต่งกิ่งไม้ที่อยู่ใกล้อาคาร ๕.ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ ๖.จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗.จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐเอกชนเพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที	๑.ผู้บริหารศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ๒.เจ้าหน้าที่ บุคลากรที่รับผิดชอบ ๓. พนักงานจ้างเอกชน
๓ .อุทกภัย	๑.ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนแก่เจ้าที่และบุคคลากรให้พ้นจากอันตราย ๒.จัดให้มีการอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการ ๓.ตรวจสอบสภาพอาคารต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ๔.ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ ๕.จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๖.จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐเอกชนเพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที	๑. ผู้บริหารศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ๒.เจ้าหน้าที่ บุคลากรที่รับผิดชอบ ๓. พนักงานจ้างเอกชน
๔. ธรณีพิบัติภัย	๑.ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนแก่เจ้าหน้าที่และบุคคลากรให้พ้นจากอันตราย ๒.จัดให้มีการอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการ ๓.ตรวจสอบสภาพอาคารต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ๔.ตัดแต่งกิ่งไม้ที่อยู่ใกล้อาคาร ๕.ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ ๖.จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗.จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐเอกชนเพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที	๑.ผู้บริหารศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ๒.เจ้าหน้าที่ บุคลากรที่รับผิดชอบ ๓.พนักงานจ้างเอกชน

ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดเพลิงไหม้ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ผู้ประสบเหตุเพลิงไหม้ ควรปฏิบัติดังนี้

๑.๑ แจ้งเหตุด้วยสัญญาณเตือนภัย และแจ้งเหตุเพลิงไหม้ให้คนรอบข้างทราบ

๑.๒ แจ้งเหตุเพลิงไหม้ต่อหน่วยงานระงับเหตุฉุกเฉินขององค์กร โดยแจ้งข้อมูลสำคัญให้ทราบดังนี้

- ประเภทของเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น เช่น เพลิงไหม้ ระเบิด สารเคมีหกรั่วไหล เป็นต้น
- สถานที่เกิดเหตุฉุกเฉิน โดยระบุอาคารและบริเวณตำแหน่งที่เกิดเพลิงไหม้ให้ชัดเจน เวลาที่เกิดเหตุ
- สาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ (ถ้าทราบสาเหตุ)
- แจ้งชื่อผู้แจ้งเหตุ สถานที่ และหมายเลขโทรศัพท์ที่ใช้แจ้งเหตุ หรือหมายเลขที่สามารถติดต่อกลับได้
- อย่าวางสายโทรศัพท์ก่อนผู้รับแจ้งเหตุ เนื่องจากผู้รับแจ้งเหตุอาจต้องการสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม

๑.๓ หยุดกระบวนการผลิตหรือเครื่องจักที่อาจก่อให้เกิดอันตราย

๑.๔ ในกรณีเพลิงไหม้เล็กน้อย อาจใช้เครื่องดับเพลิงที่อยู่ใกล้เคียงระงับเหตุเพลิงมาแล้ว

๑.๕ หากไม่สามารถดับเพลิงในเบื้องต้นได้ ให้ปิดประตูและหนีออกจากที่เกิดเหตุทันที

๒. การอพยพหนีไฟ เมื่อได้รับทราบว่าเกิดเหตุเพลิงไหม้ขึ้น ให้อพยพออกจากบริเวณที่เกิดเหตุทันทีและเพื่อความปลอดภัย ควรปฏิบัติดังนี้

๒.๑ อพยพออกจากที่เกิดเหตุทางบันได ไปตามเส้นทางหนีไฟที่ไปยังทางออกที่ใกล้ที่สุด ห้ามใช้ลิฟต์

๒.๒ อย่านำสิ่งของขนาดใหญ่ติดตัวไปด้วย ขณะอพยพหนีไฟ

๒.๓ อพยพออกจากที่เกิดเหตุอย่างเป็นระเบียบ อย่าวิ่ง หรือผลักกัน

๒.๔ เมื่ออพยพออกจากที่เกิดเหตุให้ไปยังจุดรวมพล (บริเวณที่ปลอดภัย) ที่กำหนดไว้ อย่ากลับเข้าไปที่เกิดเหตุอีกจนกว่าจะได้รับแจ้งว่าเหตุการณ์สงบและเข้าสู่สภาวะปกติ

๓. การระงับเหตุเพลิงไหม้ ผู้ปฏิบัติการระงับเหตุฉุกเฉิน เมื่อได้รับแจ้งเหตุเพลงไหม้ ควรปฏิบัติดังนี้

๓.๑ เตรียมตัวให้พร้อม รวมทั้งจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิง และไปยังที่เกิดเหตุโดยเร็วที่สุด

๓.๒ ตรวจสอบเพื่อให้ทราบประเภทของเพลิงไหม้ และประเมินสถานการณ์ความรุนแรงของเพลิงไหม้

๓.๓ ดับเพลิงโดยใช้เครื่องดับเพลิงชนิดที่เหมาะสมกับประเภทของเพลิงไหม้ที่เกิดขึ้น

๔. การช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บ ในกรณีที่พบผู้ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ควรปฏิบัติดังนี้

๔.๑ แจ้งหน่วยงานระงับเหตุฉุกเฉินขององค์กรให้ทราบตำแหน่ง และบริเวณที่พบผู้บาดเจ็บ เพื่อให้ผู้มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บสามารถเข้าช่วยเหลือได้โดยเร็ว

๔.๒ อย่าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บโดยไม่ทราบวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง การช่วยเหลืออย่างไม่ถูกวิธีอาจเป็นอันตรายต่อผู้บาดเจ็บได้

๔.๓ อย่าเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ หากไม่จำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ได้รับบาดเจ็บบริเวณกระดูกและกระดูกสันหลัง

๔.๔ ทำการปฐมพยาบาลในกรณีที่จำเป็น เช่น สารเคมีเข้าตาให้ล้างตาด้วยน้ำสะอาด เป็นแผลเลือดออกมากให้ใช้ผ้าสะอาดกดที่ปากแผลเพื่อห้ามเลือด เป็นต้น

การดับเพลิงเบื้องต้น
ไฟเกิดจากการรวมตัว
ขององค์ประกอบ 3 ประการ
ที่รวมตัวกันจนได้สัดส่วน
1
เชื้อเพลิง (FUEL)
คือสิ่งที่ติดไฟและลุกไหม้ได้
2
ความร้อน (HEAT)
คือความร้อนที่ทำอุณหภูมิสูง
จนทำให้สารเชื้อเพลิงจุดติดไฟ
3
อากาศ (OXYGEN)
ในบรรยากาศทั่วไปมีออกซิเจน
ประมาณ 21% สามารถติดไฟได้
I AM SAFETY IN THAI
www.safetyinthai.com
Safetyinthai.com

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ประสบเหตุเพลิงไหม้
แจ้งเหตุด้วยสัญญาณเตือนภัยและ
แจ้งเหตุเพลิงไหม้ให้คนรอบข้างทราบ
แจ้งเหตุเพลิงไหม้ต่อหน่วยงาน
ระงับเหตุฉุกเฉินขององค์กร
หยุดกระบวนการผลิตหรือเครื่องจักร
ที่อาจก่อให้เกิดอันตราย
ในกรณีเพลิงไหม้เล็กน้อย
ให้ใช้เครื่องดับเพลิงที่อยู่ใกล้เคียง
หากไม่สามารถดับเพลิงในเบื้องต้นได้
ให้ปิดประตูและหนี
I AM SAFETY IN THAI
www.safetyinthai.com
Safetyinthai.com

ขั้นตอนที่ 2 การอพยพหนีไฟ
1
อพยพออกจากที่เกิดเหตุทางบันไดไปตาม
เส้นทางหนีไฟที่ไปยังทางออกที่ใกล้ที่สุด
ห้ามใช้ลิฟต์
2
อย่านำสิ่งของขนาดใหญ่ติดตัวไปด้วย
ขณะอพยพหนีไฟ
3
อพยพออกจากที่เกิดเหตุอย่าง
เป็นระเบียบ อย่าวิ่ง หรือผลักกัน
4
จุดรวมพล
ASSEMBLY POINT
เมื่ออพยพออกจากที่เกิดเหตุ
ให้ไปยังจุดรวมพล
I AM SAFETY IN THAI
www.safetyinthai.com
Safetyinthai.com

ขั้นตอนที่ 3 การระงับเหตุเพลิงไหม้
เตรียมตัวให้พร้อม จัดเตรียม
อุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิง
และไปยังที่เกิดเหตุโดยเร็วที่สุด
1
2
ตรวจสอบประเภทของเพลิงไหม้
และประเมินสถานการณ์
ความรุนแรงของเพลิงไหม้
3
ดับเพลิงโดยใช้เครื่องดับเพลิง
ชนิดที่เหมาะสมกับประเภท
ของเพลิงไหม้ที่เกิดขึ้น
I AM SAFETY IN THAI
www.safetyinthai.com
Safetyinthai.com

การปฏิบัติเมื่อเกิดอุบัติเหตุต่อผู้เข้าอบรม

๑. การปฐมพยาบาลบาดแผลถลอก

บาดแผลถลอกหมายถึงการเป็นบาดแผลที่เกิดจากการถูกขีดข่วน ถูกถูหรือถูกครูด บาดแผลชนิดนี้จะตื้นเพียงแค่ผิวหนังชั้นนอกเท่านั้น และมีเลือดออกเล็กน้อย อันตรายของบาดแผลอยู่ที่การติดเชื้อ บาดแผลถลอกที่พบได้เสมอ คือ การหกล้ม เข่าถลอก ดังนั้นเมื่อเกิดบาดแผลขึ้นต้องรีบปฐมพยาบาล เพื่อลดอาการเจ็บปวดและป้องกันไม่ให้แผลติดเชื้อ

วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเกิดบาดแผลถลอก

๑. ให้ชำระล้างบาดแผลด้วยน้ำสบู่และน้ำสะอาด ถ้ามีเศษหิน ขี้ผง ทราย อยู่ในบาดแผลให้ใช้น้ำสะอาดล้างออกให้หมด

๒. ใช้ปากคีบสำลีชุบแอลกอฮอล์ ๗๐% พอหมาด ๆ เช็ดรอบ ๆ บาดแผลเพื่อฆ่าเชื้อโรครอบ ๆ (ไม่ควรเช็ดลงบาดแผลโดยตรง เพราะจะทำให้ เจ็บแสบมาก เนื่องจากยังเป็นแผลสด)

๓. ใช้สำลีชุบเบตาดีนหรือโปรวิดี ไอโอดีน ใส่แผลสด ทาลงบาดแผล แล้วปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ต้องปิดบาดแผล ยกเว้นบาดแผลที่เท้าซึ่งควรปิด ด้วยผ้าก๊อซสะอาด เพื่อป้องกันฝุ่นละออง

๔. ระวังอย่าให้บาดแผลถูกน้ำ

๕. ไม่ควรแกะหรือเกาบาดแผลที่แห้งตกสะเก็ดแล้ว เพราะทำให้เลือดไหลอีก สะเก็ดแผลเหล่านั้นจะแห้งและหลุดออกเอง

๒. การปฐมพยาบาลบาดแผลฟกช้ำ

บาดแผลฟกช้ำหรือบาดแผลเปิด เป็นบาดแผลที่ไม่มีร่องรอยของผิวหนัง แต่มีการฉีกขาดของเนื้อเยื่อและหลอดเลือดบริเวณที่อยู่ใต้ผิวหนังส่วนนั้น มักเกิดจากแรงกระแทกของแข็งที่ไม่มีคม เช่น ถูกชน หกล้ม เป็นต้น ทำให้เห็นเป็นรอยฟกช้ำ บวมแดงหรือเขียว

วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเกิดแผลฟกช้ำ

๑. ให้ประคบบริเวณนั้นด้วยความเย็น เพราะความเย็นจะช่วยให้เลือดใต้ผิวหนังบริเวณนั้นออกน้อยลง โดยใช้ผ้าชุบน้ำเย็นประคบหรือใช้ผ้า ห่อน้ำแข็งประคบเบา ๆ ก็ได้

๒. ถ้าบาดแผลฟกช้ำเกิดขึ้นกับอวัยวะที่ต้องมีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ เช่น ข้อมือ ข้อเท้า ข้อศอก

๓. ให้ใช้ผ้าพันแผลชนิดเป็นม้วนที่ยืดหยุ่นได้พันรอบข้อเหล่านั้นให้แน่นพอสมควร เพื่อช่วยให้อวัยวะที่มีบาดแผลอยู่นิ่ง ๆ และพยายามอย่างเคลื่อนไหวผ่านบริเวณนั้น รอยช้ำค่อย ๆ จางหายไปเอง

๓. การปฐมพยาบาลบาดแผลถูกของมีคมบาด

บาดแผลแยกหรือบาดแผลเปิด เป็นบาดแผลที่เกิดจากการฉีกขาดของผิวหนังหรือเนื้อเยื่อจากการถูกของมีคมบาด แทง กรีด หรือถูกวัตถุกระแทกแรงจนเกิดบาดแผล มองเห็นมีเลือดไหลออกมา

วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อถูกของมีคมบาด

๑. ใช้สำลีเช็ดเลือด และกดห้ามเลือด

๒. ใช้แอลกอฮอล์เช็ดทำความสะอาดรอบ ๆ แผล

๓. ใช้สำลีชุบเบตาดีน หรือ โปรวิดี ไอโอดีนใส่แผลสดทารอบ ๆ แผล

๔. ใช้ผ้าพันแผล หรือพลาสเตอร์ปิดแผล

๕. รีบนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลให้กรณีบาดแผลรุนแรง

๔. การปฐมพยาบาลบาดแผลกระดูกหัก

กระดูกหัก คือ การที่กระดูกแยกออกจากกัน ก่อให้เกิดความเจ็บปวด บวม เคลื่อนไหวไม่ได้ หรือเคลื่อนไหวผิดปกติ เนื่องจากอุบัติเหตุ เช่น

ถูกรถชน หกล้ม ตกจากที่สูง หรือกระดูกเป็นโรคไม่แข็งแรงอยู่แล้ว กระดูกเปราะเมื่อถูกแรงกระทบกระเทือนเพียงเล็กน้อยก็อาจหักได้

วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อกระดูกหัก

๑. วางอวัยวะส่วนนั้นบนแผ่นไม้หรือหนังสือหนา ๆ

๒. ใช้ผ้าพันยึดไม้ให้เคลื่อนไหว

๓. ถ้าเป็นปลายแขนหรือมือใช้ผ้าคล้องคอ

๕. การปฐมพยาบาลเมื่อถูกแมลงกัดต่อย

แมลงหลายชนิดมีเหล็กใน เช่น ผึ้ง ต่อ แตน เป็นต้น เมื่อต่อยแล้วมักจะทิ้งเหล็กในไว้ ภายในเหล็กในจะมีพิษของแมลงพวกนี้มักมีฤทธิ์ที่เป็นกรด บริเวณที่ถูกต่อยจะบวมแดง คันและปวด อาการปวดจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับบริเวณที่ต่อย และสภาพร่างกายของแต่ละบุคคล

วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อถูกแมลงกัดต่อย

๑. ใช้ลูกกุญแจที่มีรูกดตรงจุดที่ถูกต่อย แล้วใช้ที่หนีบคีบเอาเหล็กในออก

๒. กดหรือบีบบาดแผลไล่น้ำพิษออก

๓. ใช้สำลีชุมแอมโมเนียทาบริเวณแผล

๔. ใช้น้ำแข็งประคบบริเวณแผล เพื่อระงับอาการปวดและช่วยลดการซึมซาบของพิษ

๕. สังเกตดูอาการ ถ้าไม่ดีขึ้นรีบพาไปพบแพทย์

๖. การปฐมพยาบาลเมื่อถูกไฟไหม้ หรือน้ำร้อนลวก

แผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- **ดีกรีความลึกระดับ ๑** คือ บาดแผลอยู่แค่เพียงผิวหนังชั้นหนังกำพร้าเท่านั้น ผิวหนังเป็นรอยแดง ไม่บวมพองน้ำ มีอาการแสบร้อนมาก นาน ๒๔-๗๒ ชั่วโมง อาการแสบร้อนจะทุเลาลง แผลชนิดนี้ไม่ติดเชื้อ สามารถโดนน้ำได้ตามปกติ ไม่จำเป็นต้องทำแผล รอยแดงจะค่อย ๆ จางลงและไม่เป็นแผลเป็น
- **ดีกรีความลึกระดับ ๒** คือ บาดเจ็บในบริเวณชั้นหนังแท้ ผิวหนังบวมพองน้ำ มีอาการแสบร้อน ควรทำแผลและปิดแผลป้องกันการติดเชื้อ แผลหายภายใน ๗-๑๐ วันและไม่เป็นแผลเป็น

- **ดีกรีความลึกระดับ ๓** คือ ชั้นผิวหนังทั้งหมดถูกทำลายด้วยความร้อน เป็นแผลแดง มีอาการแสบร้อน ควรทำแผลด้วยครีมที่มีส่วนผสมของยาปฏิชีวนะและสารที่ช่วยเร่งการหายของแผล หากไม่มีภาวะติดเชื้อ แผลจะสร้างผิวหนังทดแทนภายในเวลา ๑๔-๒๘ วัน แล้วแต่ขนาดของแผล

วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นแผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

๑. ล้างด้วยน้ำสะอาดที่อุณหภูมิปกติ ซึ่งเชื่อว่าจะมีผลช่วยลดการหลั่งสารที่ทำให้เกิดอาการปวดบริเวณบาดแผลได้
๒. หลังจากนั้นซับด้วยผ้าแห้งสะอาด แล้วสังเกตว่าถ้าผิวหนังมีรอยถลอก มีตุ่มพองใสหรือมีสีของผิวหนังเปลี่ยนไป ควรรีบไปพบแพทย์
๓. หากมีแผลบริเวณใบหน้า จะต้องได้รับการรักษาจากแพทย์โดยเร็วที่สุด เพราะบริเวณใบหน้ามักจะเกิดอาการระคายเคืองจากยาที่ใช้ ห้ามใส่ยาใด ๆ ก่อนถึงมือแพทย์

ข้อห้าม เมื่อโดนไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

ไม่ควรใส่ตัวยา/สารใด ๆ ทาลงบนบาดแผล ถ้าไม่แน่ใจในสรรพคุณที่ถูกต้องของยาชนิดนั้น โดยเฉพาะ ”ยาสีฟัน” “น้ำปลา” เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดอาการระคายเคืองต่อบาดแผล เพิ่มโอกาสการเกิดบาดแผลติดเชื้อ และทำให้รักษาได้ยากขึ้น และไม่ควรเจาะตุ่มน้ำด้วยตนเอง

๗. เลือดกำเดาไหล

สาเหตุ มาจากการกระทบกระแทก การเป็นหวัด การสั่งน้ำมูกการติดเชื้อในช่องจมูก หรือ ความหนาวเย็นของอากาศ

วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเลือดกำเดาไหล

๑. ให้ผู้ป่วยนั่งนิ่ง ๆ เอนตัวไปข้างหน้าเล็กน้อย
๒. ใช้มือบีบปลายจมูก และให้หายใจทางปากโดยบีบปลายจมูกไว้ ๑๐ นาทีให้คลายมือออกถ้าเลือด ยังไหลต่อให้บีบต่ออีก ๑๐ นาที ถ้าเลือดไม่หยุดใน ๒๐ นาทีให้รีบนำส่งโรงพยาบาล
๓. ถ้ามีเลือดออกมาก ให้ผู้ป่วยบ้วนเลือดหรือน้ำลายลงในอ่าง หรือภาชนะที่รองรับ
๔. เมื่อเลือดหยุดแล้ว ใช้ผ้าสะอาดเช็ดบริเวณจมูกและปาก

ข้อห้ามเมื่อเลือดกำเดาไหล

ห้ามสั่งน้ำมูก หรือล้วงแคะ ขยี้จมูก เพราะจะทำให้อาการแย่ลง

๘. ข้อเท้าเคล็ด ข้อเท้าแพลง

ข้อเท้าเคล็ด ข้อเท้าแพลง เกิดจากการเคลื่อนไหวผิดท่า ทำให้เกิดการหมุน พลิก บิด ของ ข้อเท้า เช่น เดินพลาด ตกหลุม เหยียบก้อนหินถูกกระแทก หรือของหล่นทับ มักมีอาการ ปวด บวม เจ็บ เคลื่อนไหวไม่ถนัดในผู้สูงอายุส่วนมากจะมีกระดูกบริเวณข้อเท้าหักร่วมด้วย

วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อข้อเท้าเคล็ด ข้อเท้าแพลง

๑. ให้ข้อเท้าที่ได้รับบาดเจ็บอยู่นิ่ง ๆ ห้ามเดิน
๒. ยกเท้าให้สูงเล็กน้อยเพื่อห้ามเลือดและลดบวม
๓. ประคบด้วยความเย็นทันทีนานอย่างน้อย ๒๐ นาทีห้ามประคบด้วยความร้อนใน ๒๔ ชั่วโมงแรก
๔. ยึดข้อเท้าให้นิ่งด้วยผ้ายืด ถ้าสวมรองเท้าผ้าใบ หรือรองเท้าที่ผูกด้วยเชือกให้คลายเชือกผูกรองเท้าแต่ไม่ต้องถอดรองเท้า
๕. ถ้าให้การปฐมพยาบาลแล้วอาการไม่ดีขึ้นให้รีบนำส่งโรงพยาบาล

ข้อควรระวังเมื่อข้อเท้าเคล็ด ข้อเท้าแพลง

ถ้ามีอาการปวด และบวมมากขึ้น เดินไม่ได้แสดงว่ามีกระดูกหักร่วมด้วยให้ปฐมพยาบาลเหมือนข้อเท้าหัก แล้วรีบนำส่งโรงพยาบาล

๙. งูกัด

เมื่อถูกงูกัด จะรู้ว่างูนั้นมีพิษหรือไม่ ให้สังเกตที่รอยเขี้ยว ถ้างูไม่มีพิษ รอยฟันบนผิวหนังจะเรียงเป็นแถว แต่ถ้าเป็นงูพิษจะมีรอยเขี้ยว ๒ จุดชัดเจน หรือมีเลือดซึมออกจากแผล และบริเวณรอบ ๆ รอยเขี้ยวมีสีคล้ำ หรืออาจพองเป็นถุงน้ำ

วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อถูกงูกัด

๑. พาผู้ป่วยไปพบแพทย์ให้เร็วที่สุด และพยายามจำลักษณะหรือสายพันธุ์ของงูให้ได้ ไม่ต้องเสียเวลาจับซากงู หรืองูตัวนั้นไปให้แพทย์ดู
๒. ล้างแผลด้วยน้ำสะอาด หรือน้ำยาฆ่าเชื้อ
๓. ดามบริเวณที่ถูกงูกัด ด้วยผ้ายืดกระชับกล้ามเนื้อ ดามด้วยวัสดุที่มีลักษณะแข็ง เช่นท่อนไม้ท่อ PVC หรือกระดาษม้วนให้แข็ง เช่นหากถูกกัดที่มือให้พันตั้งแต่บริเวณมือไปถึงข้อมือจนถึงข้อศอก แล้วใช้ผ้าสามเหลี่ยมคล้องไว้ที่คอหรือหน้าอก เพื่อให้เคลื่อนไหวน้อยที่สุดเป็นต้น
๔. พยายามเคลื่อนไหวตัวผู้ป่วยให้น้อยที่สุด โดยเฉพาะบริเวณที่ถูกกัด เพื่อป้องกันการสูบฉีดของเลือด

ข้อห้ามเมื่อถูกงูกัด

๑. ห้ามดูดพิษจากบาดแผลงูกัด
๒. ห้ามใช้เซรุ่มด้วยตัวเอง ให้เป็นหน้าที่ของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากต้องมีการประเมินว่าจำเป็นต้องฉีดเซรุ่มหรือไม่ และต้องใช้เซรุ่มประเภทไหน จากการใช้เซรุ่มมีผลข้างเคียงที่ค่อนข้างอันตราย และอาจเกิดการแพ้เซรุ่มได้
๓. ห้ามใช้สมุนไพร หรือควรใช้ควบคู่ไปกับแพทย์แผนปัจจุบัน และควรทำให้สะอาดที่สุด และไม่ควรเคี้ยวสมุนไพรมาใส่แผล เพราะในน้ำลายมนุษย์ มีเชื้อแบคทีเรียจำนวนมาก อาจทำให้แผลติดเชื้อได้
๔. ห้ามดูดพิษงูจากแผล
๕. ห้ามกรีดแผลเด็ดขาด เพราะเสี่ยงต่อการติดเชื้อ
๖. ห้ามใช้ไฟช็อต หรือไฟเผา
๗. ส่วนการทายาสีฟัน แค่ทำให้เย็น ไม่มีสรรพคุณอะไรในการป้องกันพิษงู

๑๐. สิ่งแปลกปลอมเข้าสู่ร่างกายผงฝุ่นเข้าตา

วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อผงฝุ่นเข้าตา

๑. เปิดลูกตาเพื่อหาสิ่งแปลกปลอม
๒. ให้ล้างตาด้วยน้ำสะอาด
๓. ถ้าฝุ่น ผง ติดที่ตาขาว ใช้ปลายผ้าสะอาดหรือปลายไม้พันสำลีเขี่ยเศษผงออก
๔. ถ้าฝุ่น ผง ติดแน่นหรือติดตาดำให้ปิดตาด้วยผ้าสะอาด
๕. รีบนำส่งโรงพยาบาล

ข้อห้ามเมื่อมีสิ่งแปลกปลอมเข้าสู่ร่างกายผงฝุ่นเข้าตา

๑. ห้ามขยี้ตา เพราะจะทำให้ตาระคายเคืองเพิ่มมากขึ้น
๒. ห้ามใช้ของมีคมหรือไม้เขี่ยเศษผงที่เข้าตา

ทั้งหมดนี้เป็นเพียงการการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุ และเมื่อพบผู้ป่วยกำลังต้องการความช่วยเหลือ สิ่งสำคัญคือผู้ให้การช่วยเหลือจำเป็นต้องมีสติ มีความรู้ และมีร่างกายที่พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น มิเช่นนั้นอาจเป็นการซ้ำเติมผู้ป่วยเจ็บให้อาการหนักยิ่งขึ้นได้ ถ้าหากต้องการความช่วยเหลือติดต่อแจ้งเหตุผ่านเบอร์โทรศัพท์ ๑๖๖๙ หรือโทร: ๐๒ ๐๘๐๕๙๙๙ โรงพยาบาลพริ้นซ์ สุวรรณภูมิพร้อมให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติร่วมกับภาคีเครือข่ายสถานพยาบาล และหน่วยบริการทั้งภาครัฐและเอกชน ให้บริการการส่งต่อผู้บาดเจ็บผู้ป่วยฉุกเฉิน

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุวาตภัย

๑. ขณะเกิดวาตภัย

๑.๑ พยายามคุมสติให้ดีขณะมีลมพายุ

๑.๒ ไม่ควรออกมานอกอาคาร

๑.๓ ไม่ควรอยู่ในที่ลุ่ม หรือที่ราบริมทะเล

๒. หลังเกิดวาตภัย หลังจากเกิดวาตภัย ควรปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ เมื่อพายุสงบควรรออย่างน้อย ๓ ชั่วโมงก่อน เพื่อให้แน่ในว่าพายุสงบแน่นอน

๒.๒ หากมีผู้บาดเจ็บให้ช่วยเหลือทันที หรือนำส่งโรงพยาบาล

๒.๓ หากมีสิ่งหักพัง ต้นไม้ล้ม ควรเก็บหรือจัดการให้ปลอดภัย

๒.๔ ถ้ามีท่อประปาแตก ไม่ควรใช้น้ำประปา เพราอาจทำให้เกิดโรคได้ ควรรีบแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบ

๒.๕ หากมีเสาไฟฟ้าล้ม สายไฟขาด อย่าเข้าใกล้ ให้ทำเครื่องกีดขวาง เพื่อแจ้งอันตราย และแจ้งให้เจ้าหน้าที่มาจัดการโดยเร็ว

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแนะเรียนรู้ รับมือพายุ ลดเสี่ยงอันตราย

ในช่วงฤดูฝนหลายพื้นที่ของประเทศไทยได้รับผลกระทบจากพายุฝนฟ้าคะนอง และลมกระโชกแรง สร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินและก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) จึงขอแนะนำวิธีการเตรียมตัวรับมือพายุฝนฟ้าคะนองลมกระโชกแรงที่อาจจะ เกิดขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายจากสถานการณ์ดังกล่าวได้ ดังนี้

• วิธีเตรียมพร้อมรับมือ

๑. ติดตามพยากรณ์อากาศ

๒. ตรวจสอบบ้านเรือนให้มั่นคงแข็งแรง

๓. จัดเก็บสิ่งของที่ปลิวลมได้ในที่มิดชิด

๔. ตัดแต่งกิ่งไม้และต้นไม้ที่เสี่ยงต่อการหักโค่น

๕. พบเห็นเสาไฟฟ้าหรือป้ายโฆษณาไม่แข็งแรงให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

• วิธีปฏิบัติตนให้ปลอดภัย

กรณีอยู่ในอาคาร

๑. ไม่อยู่บริเวณดาดฟ้าหรือระเบียง เพราะอาจเสี่ยงถูกฟ้าผ่า

๒. ปิดประตูและหน้าต่างให้มิดชิด ป้องกันอันตรายจากพายุลมแรง

๓. งดใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า โทรศัพท์มือถือ ป้องกันการถูกฟ้าผ่า

กรณีอยู่กลางแจ้ง

๑. อยู่ให้ห่างจากสิ่งปลูกสร้างที่ไม่มั่นคงแข็งแรง ป้องกันการถูกล้มทับ

๒. ไม่อยู่ใกล้วัตถุที่เป็นสื่อนำไฟฟ้า ซึ่งเสี่ยงต่อการถูกฟ้าผ่า

๓. งดใช้เครื่องมือสื่อสารและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ลดเสี่ยงการถูกฟ้าผ่า

เบอร์โทรติดต่อฉุกเฉิน

• ๑๙๑ สำหรับเหตุการณ์ร้ายแรงทุกชนิดที่จะเกิดขึ้น สามารถแจ้งตำรวจให้มาดูได้อย่างรวดเร็ว
• ๑๙๙ ไฟไหม้ดับเพลิง หากเกิดเพลิงไหม้จะได้รีบเรียกเจ้าหน้าที่มาช่วยเพื่อไม่ให้เกิดเหตุบานปลายได้
• ๑๖๖๙ กู้ภัย สามารถเรียกใช้ได้ตลอดเวลาหากเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิดเกิดขึ้น
• ๑๕๕๔ หน่วยแพทย์กู้ชีวิต วชิระพยาบาล หากเกิดเจ็บป่วยกะทันหันสามารถโทรเบอร์นี้ได้เลย
• ๑๑๙๗ สายด่วนข้อมูลการจราจร ยามออกไปข้างนอกหากเกิดเหตุฉุกเฉินสามารถโทรไปเบอร์นี้ได้เลย
• ๑๑๕๕ สายด่วนตำรวจท่องเที่ยว เมื่อต้องไปเที่ยวตามที่ต่าง ๆ และเกิดเหตุฉุกเฉินสามารถโทรเบอร์นี้ได้เลย
• ๑๑๙๓ สายด่วนตำรวจทางหลวง เบอร์นี้มีประโยชน์มากหากต้องมีการเดินทางไปที่อื่น เผื่อเกิดเหตุไม่คาดฝัน จะได้รับการช่วยเหลือได้ทันที
• ๑๕๔๓ สายด่วนการทางพิเศษแห่งประเทศไทย หากเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันสามารถโทรเบอร์นี้เพื่อขอความช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว
• ๑๑๔๖ ศูนย์ความปลอดภัยกรมทางหลวงชนบท เบอร์จำง่าย หากเกิดเหตุร้ายขึ้นสามารถขอความช่วยเหลือได้ทันที
• ๑๑๙๒ ศูนย์ปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ เบอร์นี้สำคัญมากหากรถหายสามารถแจ้งได้เลย เพื่อให้ตำรวจตามรถคืนได้ ยิ่งโทรเร็วยิ่งดี

• ๑๑๙๖ อุบัติเหตุทางน้ำกองบัญชาการตำรวจ หากเกิดเหตุทางน้ำสามารถโทรเรียกเจ้าหน้าที่มาช่วยได้อย่างทันที

• ๑๑๙๙ เหตุด่วนทางน้ำ หากเกิดเหตุทางน้ำสามารถเรียกใช้เบอร์นี้ได้อย่างรวดเร็ว

• ๐๒๒๔๑๒๐๕๑ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร หากเป็นเหตุจำเป็นควรโทรเบอร์นี้เพื่อขอความช่วยเหลือได้

• ๑๖๕๐ กรมควบคุมมลพิษ เบอร์นี้มีประโยชน์มาก สามารถร้องเรียนเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

• ๐๒๒๙๘๒๓๘๗,๐๘๖๑๓๐๒๓๘๖ ศูนย์สนับสนุนการปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี เบอร์นี้ถือว่ามีความสำคัญเพราะหากเกิดเหตุการณ์เกี่ยวกับสารเคมีที่ไม่คาดฝัน จะได้รับการช่วยเหลือได้ทันทีควรจดเบอร์เหล่านี้ไว้เพื่อความปลอดภัยของตัวคุณเองและคนรอบข้าง เพราะเราไม่รู้ว่าจะต้องเจอเหตุการณ์ไม่คาดฝันอะไรบ้างในชีวิต การจดเบอร์โทรฉุกเฉินต่าง ๆ จึงจำเป็นอย่างมาก เพื่อความปลอดภัย

ภาคผนวก

คำสั่งศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา
ที่ ๔๗ /๒๕๖๘
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและปฏิบัติหน้าที่ จัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัย และเผชิญเหตุในสถานการณ์รุนแรงเร่งด่วน ประจำปี ๒๕๖๘
****

ตามที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา กรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจการให้บริการอาคารสถานที่ในการฝึกอบรม และเป็นสถานที่เรียนรู้แก่บุคคลภายใน และภายนอก ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน จึงเน้นย้ำเรื่องความปลอดภัยอย่างเข้มงวดให้เป็นนโยบายหลักในการดำเนินการ เพราะศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา เปรียบเหมือนบ้านหลังที่สอง ดังนั้นจะต้องมีความปลอดภัยในทุกมิติ เพื่อให้การบริหารจัดการ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ดำเนินงานด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการและปฏิบัติหน้าที่จัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยและเผชิญเหตุ ในสถานการณ์รุนแรงเร่งด่วนในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

๑. นางอรุณรัตน์ ชิงชนะ	ผู้ตรวจราชการกรม ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวบุษราภรณ์ แก้วยงกฎ	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการ	กรรมการ
๓. นายเมธาสิทธิ์ สิริจันทร์ชื่น	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการทางวิชาการ	กรรมการ
๔. นางสาวศิรินุช ศิริสุริยะ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่	กรรมการ
๕. นางกรกมล ขำเดช	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ	กรรมการและเลขานุการ
๖. นางสาวนาตยา พรหมบุตร	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่

มีหน้าที่ ให้คำแนะนำ ปรึกษา อำนวยความสะดวกและประสานงานทั่วไปในการดำเนินกิจกรรม ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

๒. คณะทำงาน จัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยและเผชิญเหตุในสถานการณ์รุนแรงเร่งด่วน

๑. นางอรุณรัตน์ ชิงชนะ	ผู้ตรวจราชการกรม ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. นางสาวบุษราภรณ์ แก้วยงกฎ	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการ	คณะทำงาน
๓. นายเมธาสิทธิ์ สิริจันทร์ชื่น	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการทางวิชาการ	คณะทำงาน

/๙. นางสาว...

๔. นางสาวศิรินุช ศิริสุริยะ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่	คณะทำงาน
๕. นางสาวกาญจนา เชิดสูงเนิน	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะทำงาน
๖. สิบตำรวจโทสุริยา บุญเรือง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะทำงาน
๗. นางสาวกรชนก ปัดเกษม	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ	คณะทำงาน
๘. นางสาววิไลพร ฤทธิยูง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ	คณะทำงาน
๙. นางวรรณมณี กลมนอก	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	คณะทำงาน
๑๐. นางสาวปริยาภรณ์ กิ่งโพธิ์	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน	คณะทำงาน
๑๑. นางสาวเมธยา ขะจวง	นักทรัพยากรบุคคล	คณะทำงาน
๑๒. นางสาวพัทธ์ธิดา บุญญานุสนธิ์	นักทรัพยากรบุคคล	คณะทำงาน
๑๓. นายพุทธิรัช เหมรา	วิศวกรโยธา	คณะทำงาน
๑๔. นายเจษฎา รักษาภักดี	นักประชาสัมพันธ์	คณะทำงาน
๑๕. นางกรกมล ขำเดช	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๖. นางสาวนาตยา พรหมบุตร	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่

๑. จัดทำแผนและสร้างความตระหนักและให้ความรู้ในการรักษาความปลอดภัย การป้องกันและการแก้ปัญหาแก่บุคลากรของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

๒. จัดทำป้าย สัญลักษณ์ข้อควรระวังด้านความปลอดภัยในจุดอันตราย

๓. จัดระบบมาตรฐาน อาคารสถานที่ ภายในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

๔. จัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษ

๕. ให้ความรู้และฝึกซ้อมเจ้าหน้าที่ และพนักงานลูกจ้าง เกี่ยวกับอุบัติภัย

๖. จัดให้มีเจ้าหน้าที่อยู่เวรรักษาสถานที่ราชการอย่างเคร่งครัด

๗. จัดให้มีหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินของหน่วยงานบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลแหลมทองที่ว่าการอำเภอหนองบุญมาก โรงพยาบาลหนองบุญมาก สาธารณสุขอำเภอหนองบุญมาก โรงเรียนหนองหัวแรด การไฟฟ้าหนองบุญมาก ผู้ใหญ่บ้านบ้านหนองจาน กำนันตำบลหนองหัวแรด สถานีตำรวจภูธรหนองบุญมาก และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เบอร์โทรศัพท์เจ้าหน้าที่ที่สามารถติดต่อได้และจุดรวมพล

๓. คณะกรรมการนิเทศและรายงานผลการประเมิน

๑. นางสาวบุษราภรณ์ แก้วยงกฎ	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการ	ประธานกรรมการ
๒. นายเมธาสิทธิ์ สิริจันทร์ชื่น	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการทางวิชาการ	กรรมการ
๓. นางสาวศิรินุช ศิริสุริยะ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่	กรรมการ
๖. นางกรกมล ขำเดช	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ	กรรมการและเลขานุการ

/มีหน้าที่...

มีหน้าที่

ติดตามนิเทศให้การดำเนินการสามารถสำเร็จตามแผน รวบรวมกลั่นกรองและสรุปผลการประเมินฯ ตามแผนเสริมสร้างความปลอดภัยและเผชิญเหตุในสถานการณ์รุนแรงเร่งด่วนในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

ทั้งนี้ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง ดำเนินการตามคำสั่งที่กำหนด ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุวัตถุประสงค์และบังเกิดผลดีกับทางราชการต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางอรุณรัตน์ ชิงชนะ)
ผู้ตรวจราชการกรม ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

ครั้งที่..... วันที่.....

คำชี้แจง ให้ศูนย์ศึกษาพัฒนาชุมชนนครราชสีมาประเมินผลโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องประเมินผลนี้

รายการ	ผลการประเมิน						ผลการประเมินกรณีต่ำกว่า ๓ คะแนน		หมายเหตุ
	๕	๔	๓	๒	๑	๐	อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินเพื่อแก้ไข	กำลังดำเนินการ	
๑ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพศูนย์ฯ									
- โครงสร้างของอาคาร อาคารสถานที่ปฏิบัติการ									
- การใช้ครุภัณฑ์									
- อุปกรณ์ไฟฟ้า									
- ห้องอบรม/ห้องอาหาร									
- ห้องน้ำห้องส้วม									
รวม									
๒ อุบัติเหตุบริเวณศูนย์ฯ									
- รั้วและประตู									
- บ่อน้ำ สระน้ำ บ่อเลี้ยงปลา									
- เขตก่อสร้างและกองวัสดุชำรุด									
- ต้นไม้									
- สนามกีฬาและอุปกรณ์กีฬา									
- ถังกักเก็บน้ำ บ่อเกรอะบ่อซึม									
- การคัดแยกขยะและที่ทิ้งขยะ									
รวม									
๓ อุบัติเหตุสภาพแวดล้อมของศูนย์ฯ									
- เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ									
- การร่วมกิจกรรมสำคัญ									
- การเรียนรู้ในห้องหรือกลางแจ้ง									
- การเดินรณรงค์ในลักษณะต่างๆ									
- การเล่นกีฬาและการแข่งขันกีฬา									
- การพักค้าง									
- การเข้าร่วมกิจกรรม									
รวม									

รายการ	ผลการประเมิน	ผลการประเมินกรณีต่ำกว่า	หมายเหตุ

							๓ คะแนน		
	๕	๔	๓	๒	๑	๐	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ ประเมินเพื่อแก้ไข	กำลัง ดำเนินการ	
๕ การป้องกันเหตุรุนแรงเร่งด่วน									
- สัญญาณเตือนภัย									
- การสำรองเวชภัณฑ์ วัสดุการแพทย์									
- ระบบกล้องวงจรปิด									
- ระบบการติดต่อสื่อสาร									
- ระบบรองรับการส่งต่อผู้ป่วยไปยังโรงพยาบาล									
- การประสานงานกับหน่วยงานอื่น									
- จุดหลบภัย									
รวม									

การซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ

๑. วางแผนเพื่อเตรียมการและประสานงานกับหน่วยงานอื่น
   - วิธีการป้องกัน ผังการหลบหนี จุดนัดพบปลอดภัยในแต่ละอาคาร
   - ซักซ้อมทำความเข้าใจกับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ให้ความรู้เรื่องการป้องกันและผังการหลบหนี จุดนัดพบปลอดภัยในแต่ละอาคาร ให้กับบุคคลากร

๔. ดำเนินการซักซ้อมตามแผน

๕. ประเมินผลการซักซ้อม

.....